

ปวดท้องประจำเดือน

นางสาววีรภรณ์ กັນฝึก
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ
รพร.ตะพานหิน

ปวดประจำเดือน

สาเหตุ สมุฏฐานโรค มีดังนี้

1. เกิดจากโลหิตปกติโทษ หรือโลหิตอันเกิดจากกองธาตุ
2. เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนขณะมีประจำเดือน หรือความผิดปกติของมดลูกหรือรังไข่

อาการ ปวดหน่วงบริเวณท้องน้อย ปวดหลัง ปวดบริเวณหน้าขา กระเบนเหน็บ บางรายมีอาการ
ปวดศีรษะและ อาเจียนร่วม

การตรวจก่อนรักษา

1. ตรวจสัญญาณ 1, 2 ท้อง สัญญาณเด่นไม่ชัดเจน
2. ตรวจวัดสันเท้าข้างที่เป็นจะสัน
3. ตรวจขาโดยงอพับเข้าเป็นเลข 4 กดดูจะต้านมือ
4. ตรวจสัญญาณ 1, 2 หลัง (ความตึง/ ความร้อน)

ปวดประจำเดือน

วิธีการรักษา

1. นวดพื้นฐานขา เปิดประตูลม
2. นวดสัณญาณ 1-3 หลัง เน้นสัณญาณ 1, 2

ส.1 หลัง

ส.2 หลัง

ส.3 หลัง

ภาพที่ 1 นวดสัณญาณ 1-3 หลัง เน้นสัณญาณ 1, 2
ที่มา: (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549)

ปวดประจำเดือน

วิธีการรักษา

3. นวดสัณญาณ ขาด้านนอก 1-3 เน้นสัณญาณ 3
4. นวดสัณญาณ ขาด้านใน 1, 2 เน้นสัณญาณ 2

ส.1 ขาด้านใน

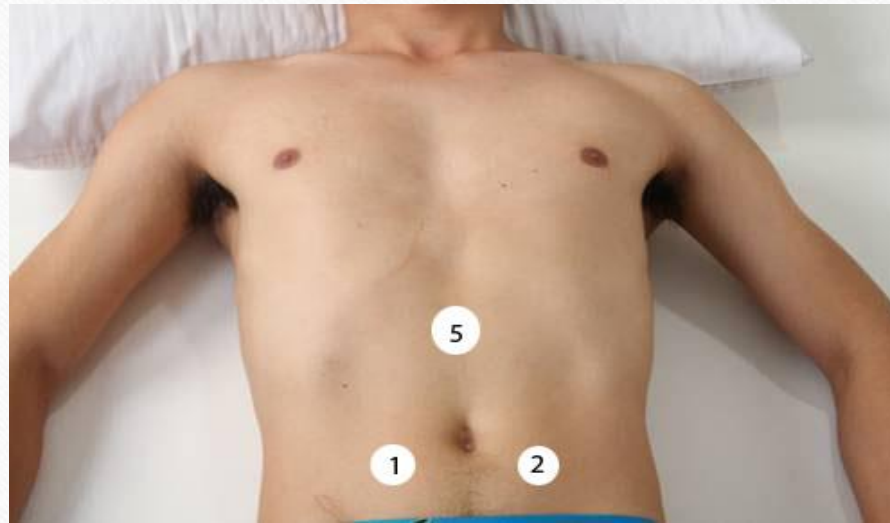
ส.2 ขาด้านใน

ภาพที่ 2 นวดสัณญาณ ขาด้านใน 1,2 เน้นสัณญาณ 2
ที่มา: (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549)

ปวดประจำเดือน

วิธีการรักษา

5. นวดพื้นฐานท้อง ทำแหวก ทำนียบ
6. นวดสัญญาณท้อง เน้น สัญญาณ 1, 2, 5

5ภาพที่ 3 นวดสัญญาณท้อง เน้น สัญญาณ 1,2,5
ที่มา: (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549)

ปวดประจำเดือน

การตรวจหลังการรักษา   ตรวจเช่นเดียวกับก่อนการรักษา

คำแนะนำ

1. ระวังความร้อน บริเวณหลังและท้องน้อย
2. งดอาหารแสลง โดยเฉพาะของเย็น เช่น น้ำมะพร้าว แตงโม
3. ทำบริหารถ่ายตัดตน แก้ปวดหลัง ปวดสะโพก

ปวดประจำเดือน

นวดกดจุดมือ
“แก้ปวด
ประจำเดือน”

HOW TO ~~~~~
นวดกดจุดบริเวณ
รอยพับข้อมือ
ด้านนิ้วก้อย

TIME ~~~~~
🕒 20 - 30 วินาที

